

Uttalelse om god bokførings-skikk GBS 7

Vedtatt 2. mai 2006. Oppdatert 12. mars 2007, 3. mars 2014.

Utstedelse av salgsdokumentasjon - royalty til forfattere

Spørsmål

Det er vanlig i forlagsbransjen at royalty til forfatterne avregnes av forlaget og at dette skjer én gang pr. år. Dette er også regulert i underliggende avtaler mellom forleggerforeningen og forfatterforeningen, jf. for eksempel avtale om normalkontrakt for skjønnlitteratur, datert 30. april 2009. I tillegg angir denne avtalen at forfatteren skal ha et minstevederlag tilsvarende 1/3 av beregnet royalty for salg av første opplag. Minstevederlaget utbetales som forskudd ved utgivelsen, og tilkommer forfatteren uavhengig av om opplaget blir solgt.

Er en slik praksis i overensstemmelse med bokføringsforskriften delkapittel 5-2 Utstedelse av salgsdokument?

Lov og forskrift

Etter bokføringsforskriften § 5-2-1 første ledd skal salgsdokumentet utstedes av selger, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift. Kjøper kan blant annet utstede salgsdokumentet når selger ikke er bokføringspliktig.

I bokføringsforskriften § 5-2-1 tredje ledd bokstav e) er det gitt unntak fra denne hovedregelen for kjøpere som alene besitter hele eller deler av materialet for beregning av omfang, vekt, kvalitet eller lignende som grunnlag for utbetaling av provisjon eller annet vederlag til selgeren. Salgsdokumentet skal i tilfelle utstedes av kjøper på grunnlag av en skriftlig, underskrevet avtale om dette. Avtalen skal oppbevares av både kjøper og selger. Det skal fremgå av salgsdokumentet at det er utstedt av kjøper. Kjøperen skal dessuten oppbevare annen dokumentasjon som underbygger salgsdokumentets innhold i 3 år og 6 måneder etter regnskapsårets slutt. Kjøperen skal, ved jevnlig å ta utskrift fra Enhetsregisteret eller lignende, dokumentere om selgeren er registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Bokføringspliktige kjøpere som utsteder salgsdokument på vegne av selger etter denne bestemmelsen, kan i stedet for fortløpende nummerering av hvert enkelt selgers salgsdokument, anføre i salgsdokumentet hvor mye som er avregnet overfor vedkommende selger hittil i regnskapsåret, jf. bokføringsforskriften § 5-1-3 annet ledd.

Etter bokføringsforskriften § 5-2-8 første ledd kan departementet (delegert Skattedirektoratet) ved enkeltvedtak gjøre ytterligere unntak fra bestemmelsen i forskriften § 5-2-1 første ledd om at salgsdokumentet skal utstedes av selger.

Etter bokføringsforskriften § 5-2-2 skal salgsdokumentet utstedes snarest mulig og senest en måned etter levering med mindre annet er bestemt i forskriften. Etter § 5-2-5 kan det for tjenester som leveres basert på måling av faktisk forbruk (strøm, telefoni og lignende) likevel utstedes salgsdokument for lengre perioder, begrenset til en periode på ett år. Salgsdokumentet skal da så vidt mulig utstedes innenfor det kalenderår levering finner sted.

Vurdering

Bokføringsforskriftens hovedregel er at salgsdokumentet skal utstedes av selger. Royalty til forfatteren beregnes normalt av forlaget. Eventuelt minstevederlag beregnes når opplaget er bestemt, mens resterende royalty beregnes på bakgrunn av salgstill innhentet av forlaget. Royalty til forfattere er derfor et vederlag som normalt omfattes av forskriften § 5-2-1 tredje ledd bokstav e), og kjøper (forlaget) kan utstede salgsdokumentet.

Når det gjelder tidspunktet for når salgsdokumentet skal utstedes, vil dette avhenge av når tjenesten anses for å være levert. Forfatterens vederlag er ofte todelt. Et eventuelt minstevederlag tilkommer forfatteren uavhengig av om opplaget blir solgt. Denne delen av vederlaget vil således være opptjent når manuskriptet er levert og opplaget er bestemt. Resten av vederlaget er avhengig av det faktiske boksaltet. Denne delen av vederlaget er derfor ikke opptjent før salget finner sted. Før dette tidspunktet anses ikke denne delen av forfatterens tjenester som levert etter bokføringsforskriften.

Minstevederlaget må faktureres 30 dager etter levering, det vil si når manuskriptet er levert og opplaget er bestemt, jf. bokføringsforskriften § 5-2-2. Spørsmålet er om salgsdokumentet for det resterende vederlaget må utstedes i takt med boksaltet, senest 30 dager etter levering, eller om bestemmelsen i forskriften § 5-2-5 kan komme til anvendelse.

Etter bokføringsforskriften § 5-2-5 kan salgsdokument for tjenester som leveres basert på måling av faktisk forbruk (strøm, telefoni og lignende) utstedes for lengre perioder, begrenset til en periode på ett år. Inntekten tilknyttet forfatterens tjenester - royaltyen - beregnes basert på måling av det underliggende boksaltet over en lengre periode (årlig). Royaltyen fastsettes etter at forlaget har innhentet salgstill fra distribusjon/bokhandlere og beregnes som en funksjon av antall solgte bøker, bøkernes utsalgspris og den avtalte prosentsatsen for royaltyen. Denne praksisen er innarbeidet i bransjen.

Det fremgår av NOU 2002: 20 *Ny bokføringslov* at det er intensjonen med bokføringsforskriften § 5-2-5 at etablert praksis, hvor salgsdokument utstedes etter måling over lengre perioder, skal kunne videreføres. Etter Bokføringsstandardstyrets vurdering omfattes fakturering av royalty av denne bestemmelsen.

Konklusjon

Salgsdokument for royalty som mottas uavhengig av solgte bøker (minstevederlag), skal utstedes snarest mulig og senest innen 30 dager etter at manuskriptet er levert forlaget og opplaget bestemt, jf. bokføringsforskriften § 5-2-2. Salgsdokument for resterende royalty som er avhengig av antall solgte bøker, kan utstedes for en periode på inntil ett år, jf. bokføringsforskriften § 5-2-5.

Salgsdokumentet for minstevederlaget og for resterende royalty kan utstedes av kjøper (forlaget) etter bokføringsforskriften § 5-2-1 tredje ledd bokstav e).

